PIRMĀS INSTANCES TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2006. gada 21. jūnijā *

Lieta T-47/02

Manfred Danzer, ar dzīvesvietu Lincā [*Linz*] (Austrija),

Hannelore Danzer, ar dzīvesvietu Lincā,

ko sākotnēji pārstāvēja J. Hintermairs [*J. Hintermayr*], M. Krīgers [*M. Krüger*], F. Haunšmits [*F. Haunschmidt*], G. Minihmairs [*G. Minichmayr*] un P. Burgštālers [*P. Burgstaller*], pēc tam Hintermairs, Haunšmits, Minihmairs, Burgštālers, G. Tuzeks [*G. Tusek*], T. Rīdlers [*T. Riedler*] un K. Hedeijers [*C. Hadeyer*], advokāti,

prasītāji,

pret

Eiropas Savienības Padomi, ko pārstāv M. Džordži Forta [*M. Giorgi Fort*] un M. Bauers [*M. Bauer*], pārstāvji,

atbildētāja,

* Tiesvedības valoda — vācu.

par, pirmkārt, prasību atlīdzināt zaudējumus, pamatojoties uz EKL 288. pantu, kurā paredzēta kaitējuma, ko nācies ciest prasītājiem tādēļ, ka sabiedrību, kuru vadītāji ir prasītāji, gada pārskatos ir jānodod atklātībai noteiktas ziņas — pienākums, kurš noteikts 2. panta 1. punkta f) apakšpunktā Padomes 1968. gada 9. marta Pirmajā direktīvā 68/151/EEK par to, kā vienādošanas nolūkā koordinēt nodrošinājumus, ko dalībvalstis prasa no sabiedrībām [EEK] Līguma 58. panta otrās daļas [EK līguma 58. panta otrā daļa; jaunajā redakcijā — EKL 48. panta otrā daļa] nozīmē, lai aizsargātu sabiedrību dalībnieku un trešo personu intereses (OV L 65, 8. lpp.), un 47. pantā Padomes 1978. gada 25. jūlija Ceturtajā direktīvā 78/660/EEK, kas pamatojas uz [EEK] Līguma 54. panta 3. punkta g) apakšpunktu [EK līguma 54. panta 3. punkta g) apakšpunkts; pēc grozījumiem — EKL 44. panta 2. punkta g) apakšpunkts] un attiecas uz noteiktu veidu sabiedrību gada pārskatiem (OV L 222, 11. lpp.), un, otrkārt, iepriekš minēto normu atzīšanu par spēkā neesošām.

EIROPAS KOPIENU PIRMĀS INSTANCES TIESA
(trešā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs M. Jēgers [*M. Jaeger*], tiesneši V. Tīli [*V. Tiili*] un O. Cūcs [*O. Czúcz*],
sekretārs I. Nacins [*I. Natsinas*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un pēc tiesas sēdes 2005. gada 16. novembrī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

Atbilstošās tiesību normas un fakti

1 1968. gada 9. marta Padomes Pirmās direktīvas 68/151/EEK par to, kā vienādošanas nolūkā koordinēt nodrošinājumus, ko dalībvalstis prasa no sabiedrībām [EEK] Līguma 58. panta otrās daļas [EK līguma 58. panta otrā daļa; jaunajā redakcijā — EKL 48. panta otrā daļa] nozīmē, lai aizsargātu sabiedrību dalībnieku un trešo personu intereses (OV L 65, 8. lpp.) (turpmāk tekstā — "Pirmā sabiedrību direktīva"), 2. panta 1. daļas f) apakšpunktā redakcijā, kura bija spēkā prāvā apskatāmo faktu pastāvēšanas laikā, bija noteikts:

"1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka sabiedrības atklātībai obligāti nodod vismaz šādus dokumentus un ziņas:

[..]

f) bilance, kā arī peļņas un zaudējumu aprēķins par katru finanšu gadu [..]."

2 Saskaņā ar minētās direktīvas 6. pantu:

"Dalībvalstis paredz attiecīgus sodus gadījumā:

— ja nav nodota atklātībā bilance, kā arī peļņas un zaudējumu aprēķins, kā noteikts 2. panta 1. punkta f) apakšpunktā."

3 Saskaņā ar Padomes 1978. gada 25. jūlija Ceturtās direktīvas 78/660/EEK, kas pamatojas uz [EEK] Līguma 54. panta 3. punkta g) apakšpunktu [EK līguma 54. panta 3. punkta g) apakšpunkts; pēc grozījumiem — EKL 44. panta 2. punkta g) apakšpunkts] un attiecas uz noteiktu veidu sabiedrību gada pārskatiem (OV L 222, 11. lpp.) (turpmāk tekstā — "Ceturtā sabiedrību direktīva"), 47. panta 1. punktu, kurā grozījumi izdarīti ar Padomes 1983. gada 13. jūnija Septīto direktīvu 83/349/EEK (OV L 193, 1. lpp.):

"1. Pienācīgi apstiprinātus gada pārskatus un gada ziņojumu, kā arī tās personas atzinumu, kas ir atbildīga par pārskatu revīziju, publicē atbilstoši katras dalībvalsts tiesību aktiem saskaņā ar [Pirmās sabiedrību direktīvas] 3. pantu.

Dalībvalstu likumi tomēr var atļaut nepublicēt gada pārskatu tā, kā norādīts iepriekš. Tādā gadījumā tas ir pieejams sabiedrības juridiskajā adresē attiecīgajā dalībvalstī. Jābūt iespējai pēc pieprasījuma saņemt ikviena šāda ziņojuma vai kādas tā daļas kopiju. Šādas kopijas cena nedrīkst pārsniegt tās administratīvās izmaksas."

4 Šīs direktīvas 9. un 10., un 22.–27. pantā ir aprakstītas shēmas saistībā ar dalībvalstīm īstenojamo bilances struktūru un peļņas un zaudējumu aprēķina struktūru. 43.–45. un 46. pantā attiecīgi ir aprakstīts pielikuma un ziņojuma saturs.

5 Šīs normas Austrijas tiesībās tika transponētas ar *Rechnungslegungsgesetz* (likums par grāmatvedību) (*BGBl.* 475/1990) un ar *EU-GesRÄG* (likums, ar ko groza sabiedrību tiesību aktus) (*BGBl.* 304/1996), ar ko izdarīti grozījumi atsevišķos *Handelsgesetzbuch* pantos (Austrijas komerclikums, turpmāk tekstā — "*HGB*"). Saskaņā ar Ceturto sabiedrību direktīvu *HGB* ir paredzēts publicēšanas režīms atkarībā no sabiedrību lieluma.

6 Dancers [*Danzer*] un Dancere [*Danzer*], attiecīgi, ir *Dan-Küchen Möbelfabrik M. Danzer Gesellschaft mbH* (turpmāk tekstā — "*Dan-Küchen Möbelfabrik*") direktora vietnieks un *Danzer Holding Gesellschaft mbH* (turpmāk tekstā — "*Danzer Holding*") direktors un šo divu sabiedrību (turpmāk tekstā apvienoti — "attiecīgās sabiedrības") direktore.

7 Tā kā prasītāji atkārtoti atteicās izpildīt pienākumu attiecībā uz attiecīgo sabiedrību gada pārskatu publicēšanu, kā tas paredzēts *HGB*, Austrijas kompetentās iestādes tiem uzlika naudas sodu. Prāvas faktu pastāvēšanas laikā prasītājiem bija jāmaksā summa 334 940 Austrijas šiliņu (ATS) (EUR 24 341,04) apmērā, kamēr paredzami bija vēl naudas sodi EUR 20 800 apmērā.

8 Prasītāji dažus no šiem naudas sodiem apstrīdēja kompetentajās Austrijas tiesās. *Oberlandesgericht Linz* (Lincas Augstākā tiesa) un *Oberster Gerichtshof* (Austrijas Federālā augstākā tiesa) prasītāju celtās prasības noraidīja ar diviem rīkojumiem, kas izdoti, attiecīgi, 2002. gada 20. jūnijā un 31. janvārī. *Oberster Gerichtshof* šajā sakarā

uzskatīja, ka attiecīgie Austrijas tiesību akti ir saderīgi ar Kopienu tiesībām un pamattiesībām, kā arī ar objektivitātes un samērīguma principiem. Turklāt tā norādīja, ka nav pamata apmierināt prasītāju prasījumu lūgt Eiropas Kopienu Tiesai sniegt prejudiciālu nolēmumu.

Process un lietas dalībnieku prasījumi

9 Ar prasības pieteikumu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2002. gada 27. februārī, prasītāji cēla šo prasību.

10 Ar Pirmās instances tiesas ceturtās palātas priekšsēdētāja 2003. gada 8. jūlija rīkojumu tiesvedība šajā lietā tika apturēta līdz Eiropas Kopienu Tiesas nolēmumam apvienotajās lietās C-435/02 un C-103/03 starp *Springer AG* un *Zeitungsverlag Niederrhein GmbH & Co. Essen KG* un *Hans-Jürgen Weske*, pamatojoties uz Pirmās instances tiesas reglamenta 77. panta c) apakšpunktu, šajās lietās risināto jautājumu līdzības dēļ.

11 Ar 2004. gada 13. septembra lēmumu attiecībā uz Pirmās instances tiesas palātu sastāvu tiesnesis referents tika iecelts trešajā palātā, kurai tika nozīmēta šī lieta.

12 2004. gada 23. septembrī Tiesa ar rīkojumu pieņēma lēmumu iepriekš minētajās lietās (Tiesas 2004. gada 23. septembra rīkojums apvienotajās lietās C-435/02 un C-103/03 *Springer*, Krājums, I-8663. lpp., turpmāk tekstā — "*Springer* rīkojums").

13 Tiesvedība šajā instancē tika atsākta tūlīt pēc *Springer* rīkojuma izdošanas. Pirmās instances tiesa (trešā palāta) lūdza lietas dalībniekus iesniegt savus apsvērumus izskatāmās lietas turpināšanai. Tie savus apsvērumus darīja zināmus 2004. gada 22. un 26. novembrī.

14 Pēc tiesneša referenta ziņojuma uzklausīšanas Pirmās instances tiesa pieņēma lēmumu uzsākt mutvārdu procesu un procesa organizatorisko pasākumu nodrošināšanai atbilstoši tās Reglamenta 64. pantam pieprasīja prasītājiem atbildēt uz dažiem rakstveida jautājumiem. Lūgums tika izpildīts.

15 Tiesas sēdē 2005. gada 16. novembrī tika uzklausīti lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi un to atbildes uz Pirmās instances tiesas uzdotajiem jautājumiem.

16 Tad arī Pirmās instances tiesa pieņēma prasītāju [iesniegto] sākotnējā prasījuma par apstrīdēto tiesību normu spēkā neesamības atzīšanu atsaukumu.

17 Prasītāju prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

— piespriest Padomei četrpadsmit dienu laikā samaksāt summu EUR 24 341,04 apmērā ar iespēju šo summu palielināt;

— piespriest Padomei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

18 Padomes prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

— prasību noraidīt kā nepieņemamu;

— pakārtoti, noraidīt to kā nepamatotu;

— piespriest prasītājiem atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

Lietas dalībnieku argumenti

19 Padome, formāli neizvirzot iebildumu par nepieņemamību, apstrīd prasību pieņemamību, pamatojoties uz to, ka, pirmkārt, tās mērķis patiesībā ir Pirmās sabiedrību direktīvas 2. panta 1. punkta f) apakšpunkta un Ceturtās sabiedrību direktīvas 47. panta atcelšana (turpmāk tekstā — "apstrīdētās tiesību normas") un, otrkārt, ka prasītājiem, pirms vērsties Pirmās instances tiesā, bija jāsagaida nolēmums to *Oberster Gerichtshof* celtajā lietā par *Landesgericht Linz* (Lincas Federālā tiesa) uzliktajiem naudas sodiem. Faktiski, no Tiesas judikatūras izriet, ka gadījumos, kad kāds uzskata, ka viņam radies kaitējums, piemērojot kādu Kopienu tiesību aktu, ko tas uzskata par prettiesisku, viņam, ja šī akta īstenošana ir valsts iestāžu kompetencē, šī akta īstenošanas gadījumā ir iespēja to apstrīdēt valsts tiesā, ceļot prasību pret valsts iestādi. Šī tiesa saskaņā ar EKL 177. pantu (jaunajā redakcijā — EKL 234. pants) var uzdot — un tai pat jāuzdod — jautājumu Tiesai par attiecīgā Kopienu tiesību akta spēkā esamību. Katrā gadījumā tas, ka pastāv šāda prasība, ir tikai tādēļ, lai nodrošinātu efektīvu indivīdu aizsardzību gadījumos, kad var veikt

apgalvotā kaitējuma atlīdzināšanu (Tiesas 1984. gada 12. aprīļa spriedums lietā 281/82 *Unifrex*/Komisija un Padome, *Recueil*, 1969. lpp., 11. punkts).

20 Šajā gadījumā, pieņemot, ka Tiesa, kurai *Oberster Gerichtshof* uzdeva prejudiciālu jautājumu, atzītu apstrīdētās tiesību normas par spēkā neesošām, šai tiesai attiecīgie naudas sodi būtu jāatceļ un šai prasībai nebūtu priekšmeta.

21 Tiesas sēdē Padome tomēr atzina, ka prasītāji ir izmantojuši visas tiem Austrijā pieejamās tiesību aizsardzības iespējas, jo *Oberster Gerichtshof* ar 2002. gada 31. janvāra rīkojumu noraidīja to lūgumu atcelt dažus naudas sodus un minētajā gadījumā precizēja, ka neapmierinās prasītāju prasījumu lūgt sniegt prejudiciālu nolēmumu saistībā ar apstrīdēto tiesību normu spēkā esamību.

22 Padome tomēr vēlreiz apliecināja savas šaubas attiecībā uz prasības pieņemamību saistībā ar to, ka patiesībā ar šo prasību no Pirmās instances tiesas tiek prasīts vispārīgs atzinums par apstrīdēto tiesību normu prettiesiskumu, kas jāņem vērā Austrijas iestādēm un Kopienu likumdevējam. Pēc Padomes domām, tas nevar būt prasības par zaudējumu atlīdzību priekšmets.

23 Prasītāji atzīmē, ka šīs prāvas ietvaros minētos *Landesgericht Linz* uzliktos naudas sodus ir apstiprinājusi *Oberster Gerichtshof* un tie jau ir tikuši samaksāti. Turklāt dalībvalstīm, transponējot Pirmās un Ceturtās sabiedrību direktīvas beznosacījuma noteikumus, nebija nekādas rīcības brīvības, no kā izriet, ka par pienākumu publicēt,

pret ko iebilst prasītāji, esot jāatbild Kopienai, kaut arī attiecīgie naudas sodi tika uzlikti, pamatojoties uz atbilstošajām Austrijas tiesību normām.

24 Visbeidzot, prasītāji uzskata, ka kompetentās Austrijas tiesas ir atteikušās lūgt Tiesai sniegt prejudiciālu nolēmumu par spēkā esamību, kaut arī tām bija pienākums to darīt un par apstrīdēto tiesību normu spēkā esamību pavisam likumīgi varēja šaubīties, un prasītāju tiesības varēja aizsargāt, tikai ceļot šo prasību. Tie šajā sakarā uzskata, ka atsauce, ko *Oberlandesgericht Linz* un *Oberster Gerichtshof*, noraidīdamas to prasības, ir izdarījušas uz Tiesas 1997. gada 4. decembra spriedumu lietā C-97/96 *Daihatsu Deutschland* (*Recueil*, I-6843. lpp.) nav attiecināmas uz šo lietu. No visa iepriekš minētā tie secina, ka, kaut arī prasībai par zaudējumu atlīdzību Kopienu tiesā saistībā ar valstī pieejamajām pārsūdzības iespējām ir pakārtots raksturs, šī prasība ir uzskatāma par pieņemamu, ņemot vērā to, ka minētās pārsūdzības iespējas nenodrošina efektīvu viņu tiesību aizsardzību saskaņā ar Tiesas judikatūrā minēto (Tiesas 1986. gada 26. februāra spriedums lietā 175/84 *Krohn*/Komisija, *Recueil*, 753. lpp., un 1989. gada 30. maija spriedums lietā 20/88 *Roquette frères*/Komisija, *Recueil*, 1553. lpp.).

Pirmās instances tiesas vērtējums

25 Padome sākotnēji pēc būtības izvirzīja divus prasības nepieņemamības pamatus, kas saistīti, attiecīgi, ar to, ka nav izsmeltas prasītājiem pieejamās pārsūdzības iespējas valsts ietvaros un, otrkārt, ka izskatāmās prasības par zaudējumu atlīdzību mērķis patiesībā ir apstrīdēto tiesību normu atcelšana.

26 Saistībā ar pirmo no šiem argumentiem Padome tiesas sēdē piekrita, ka tas vairs nav pamatots, jo *Oberster Gerichtshof* ir noraidījusi prasītāju celtās prasības par attiecīgajiem naudas sodiem, kā tas izriet arī no replikas pielikumiem. Padomes aizstāvībā ietvertie argumenti, ar kuriem tā vēlas panākt prasības noraidīšanu, pamatojoties uz to, ka nav izsmeltas valstī pieejamās pārsūdzības iespējas, tādēļ ir jānoraida.

27 Tomēr attiecībā uz otro Padomes izvirzīto argumentu Pirmās instances tiesa atgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru prasība par zaudējumu atlīdzību, kas pamatota ar EKL 288. panta otro daļu, ir autonoma pārsūdzības iespēja, kurai ir īpašs uzdevums pārsūdzības iespēju sistēmas ietvaros un uz kuru attiecas izpildes nosacījumi, kuri izprotami, ņemot vērā tās īpašo mērķi. Tā atšķiras no prasības par tiesību akta atcelšanu, jo ar to vēlas panākt nevis konkrēta pasākuma atcelšanu, bet gan kādas iestādes izraisīta kaitējuma atlīdzināšanu (Tiesas 1971. gada 2. decembra spriedums lietā 5/71 *Zuckerfabrik Schöppenstedt*/Padome, *Recueil*, 975. lpp., 3. punkts; iepriekš 24. punktā minētais spriedums lietā *Krohn*/Komisija, 26. un 32. punkts, un 1990. gada 17. maija spriedums lietā C-87/89 *Sonito* u.c./Komisija, *Recueil*, I-1981. lpp., 14. punkts). Prasības par zaudējumu atlīdzību neatkarības princips rod apstiprinājumu arī tajā, ka šāda prasība ar savu priekšmetu izceļas kā atcelšanas prasība (Pirmās instances tiesas 2000. gada 24. oktobra spriedums lietā T-178/98 *Fresh Marine*/Komisija, *Recueil*, II-3331. lpp., 45. punkts).

28 Pamatojoties uz šo, izņēmuma kārtā tika atzīts, ka prasība par zaudējumu atlīdzību ir atzīstama par nepieņemamu, ja patiesībā ar to vēlas panākt akta, kas jau stājies spēkā, atcelšanu un ar kuru, gadījumā, ja tā tiek pieņemta, tiktu iznīcinātas attiecīgā tiesību akta juridiskās sekas (iepriekš 24. punktā minētais spriedums lietā *Krohn*/Komisija, 30. punkts; Pirmās instances tiesas 1995. gada 15. marta spriedums lietā T-514/93 *Cobrecaf* u.c./Komisija, *Recueil*, II-621. lpp., 59. punkts, un iepriekš 27. punktā minētais spriedums lietā *Fresh Marine*/Komisija, 50. punkts). Tāds it īpaši ir gadījums, kad prasība par zaudējumu atlīdzību ir par kādas summas samaksu, kura precīzi atbilst tai, kāda prasītājam būtu jāmaksā akta, kas jau stājies spēkā, izpildes gadījumā (iepriekš 24. punktā minētais spriedums lietā *Krohn*/Komisija, 33. punkts).

29 Šajā gadījumā prasītāju celtās prasības mērķis ir iegūt atlīdzību par kaitējumu, kas radies, Austrijas kompetentajām iestādēm uzliekot tiem naudas sodus, pamatojoties uz valsts tiesību aktiem, kas pieņemti, piemērojot Pirmās un Ceturtās sabiedrību direktīvas apstrīdētās tiesību normas. Prasītāji sava kaitējuma apmēru novērtē kā konkrēto naudas sodu summu, kura viņiem jāmaksā, proti, EUR 24 341,04, ko tie apstiprināja arī tiesas sēdē, piebilstot, ka ar savu prasību tie vēlējās saņemt šīs summas atlīdzību. Ir jāatzīst, ka prasītāji neizmanto iespēju pieprasīt jebkādu zaudējumu atlīdzību, kurus varētu uzskatīt vienīgi par minēto tiesību normu izpildes nekavējošām un ekskluzīvām sekām.

30 No šiem apstākļiem izriet, ka prasītāji, izmantojot šo prasību par zaudējumu atlīdzību, vēlas, lai tiktu atcelti kompetento valsts iestāžu pasludinātie lēmumi par naudas sodu uzlikšanu, kas nav Pirmās instances tiesas kompetencē. Saskaņā ar iepriekš 28. punktā minēto judikatūru ir jāsecina, ka prasība ir noraidāma kā nepieņemama.

31 Citiem vārdiem, pieņemot, ka apstrīdētās tiesību normas var uzskatīt par tiešo avotu valsts lēmumiem par naudas sodu uzlikšanu, tad tajā pat laikā Pirmās sabiedrību direktīvas 6. pantā ir vienkārši noteikts, ka dalībvalstīm ir jāparedz "attiecīgi sodi" gadījumos, kad attiecīgās sabiedrības nepilda pienākumu publicēt savus gada pārskatus, kā tas noteikts Pirmajā un Ceturtajā sabiedrību direktīvā, un ka prasītāji arī bija ieinteresēti, lai tiktu atzīts minēto tiesību normu prettiesiskums, un tādēļ jāuzsver, ka izskatāmā prasība par zaudējumu atlīdzību nav šim mērķim atbilstoša.

32 Faktiski ir jāatgādina, ka saskaņā ar judikatūru gadījumos, kad indivīds uzskata, ka tam nodarīts kaitējums, piemērojot Kopienu tiesību aktu, ko tas uzskata par

prettiesisku, viņam, ja akta īstenošana ir uzticēta valsts iestādēm, šīs īstenošanas gadījumā ir iespēja apstrīdēt akta spēkā esamību valsts tiesā, ceļot prasību pret valsts iestādi. Šī tiesa var — tai tas pat ir jādara — EKL 234. pantā aprakstītajos apstākļos uzdot jautājumu Tiesai par attiecīgā Kopienu tiesību akta spēkā esamību (iepriekš 19. punktā minētais Tiesas spriedums lietā *Unifrex*/Komisija un Padome, 11. punkts, un 1987. gada 29. septembra spriedums lietā 81/86 *De Boer Buizen*/Padome un Komisija, *Recueil*, 3677. lpp., 9. punkts; Pirmās instances tiesas 1995. gada 18. septembra spriedums lietā T-167/94 *Nölle*/Padome un Komisija, *Recueil*, II-2589. lpp., 35. punkts).

33 Šajā gadījumā, ņemot vērā, ka prasītāju galamērķis ir atcelt valsts lēmumus, balstoties uz to, ka tie ir pamatoti ar Austrijas tiesību normām, kuras savukārt ir pieņemtas, piemērojot iespējami prettiesiskos Pirmās un Ceturtās sabiedrību direktīvas noteikumus, kuras ir vispārīgi piemērojami Kopienu tiesību akti, ir jāuzskata, ka Līgumā paredzētās pārsūdzības iespēju sistēmas ietvaros atbilstošā tiesību aizsardzības iespēja būtu prasīt valsts tiesai, kura izskata lietu par šiem lēmumiem, lai tā vajadzības gadījumā lūgtu sniegt prejudiciālu nolēmumu par apstrīdēto tiesību normu spēkā esamību Tiesai, kura ir vienīgā kompetentā konstatēt to spēkā neesamību (šajā sakarā skat. Tiesas 2000. gada 21. marta spriedumu lietā C-6/99 *Greenpeace France* u.c., *Recueil*, I-1651. lpp., 54. punkts).

34 Vienīgais prasītāju nosauktais apstāklis par to, ka *Oberlandergericht Linz* un *Oberster Gerichtshof* ir noraidījušas viņu lūgumus, šajā gadījumā nav piemērots, lai nonāktu pie citāda secinājuma.

35 Tieši pretēji — saskaņā ar pastāvīgo judikatūru EKL 234. pantā noteiktās sadarbības starp Tiesu un valsts tiesām ietvaros tikai valsts tiesa, kura iztiesā prāvu un kurai jāuzņemas atbildība par pieņemamo tiesas nolēmumu, ir tā, kas, ņemot vērā lietas īpatnības, var noteikt, cik lielā mērā vajadzīgs ir prejudiciālais nolēmums, lai šī tiesa

pieņemtu spriedumu, un cik atbilstīgi ir Tiesai uzdotie jautājumi (Tiesas 2001. gada 13. marta spriedums lietā C-379/98 *PreussenElektra*, *Recueil*, I-2099. lpp., 38. punkts; 2003. gada 27. februāra spriedums lietā C-373/00 *Adolf Turley*, *Recueil*, I-1931. lpp., 21. punkts, un 2005. gada 12. aprīļa spriedums lietā C-145/03 *Keller*, Krājums, I-2529. lpp., 33. punkts).

36 Tiesa, ka, ja jautājums par Kopienu tiesību interpretāciju tiek uzdots valsts tiesā, kuras lēmumus saskaņā ar valsts tiesību aktiem nevar pārsūdzēt, tad tai principā saskaņā ar EKL 234. panta trešo daļu ir pienākums vērsties Tiesā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu. Tomēr un neskarot to, kas izriet no 2003. gada 30. septembra sprieduma lietā C-224/01 *Köbler* (*Recueil*, I-10239. lpp.), pieņemot, ka Kopienu tiesību piemērošana ir tik acīmredzama, ka nepastāv nekādas pamatotas šaubas (Tiesas 1982. gada 6. oktobra spriedums lietā 283/81 *CILFIT*, *Recueil*, 3415. lpp., 21. punkts), šī tiesa, izmantojot vienīgi tai esošo rīcības brīvību, var nevērsties Tiesā ar jautājumu par Kopienu tiesību interpretāciju, kas izvirzīta šajā valsts tiesā (2005. gada 15. septembra spriedums lietā C-495/03 *Intermodal Transports*, Krājums, I-8151. lpp., 37. punkts).

37 Vēl jo vairāk pamatoti ir tas, ka šai tiesai nav jāapmierina katrs tajā iesniegts lūgums uzdot prejudiciālu jautājumu par Kopienu tiesību akta spēkā esamību. Tikai tas, ka kāds no lietas dalībniekiem apgalvo, ka prāva ir saistīta ar jautājumu par Kopienu tiesību spēkā esamību, nenozīmē, ka attiecīgajai valsts tiesai būtu pienākums uzskatīt, ka šāds jautājums ir ierosināms EKL 234. panta izpratnē (Tiesas 2006. gada 10. janvāra spriedums lietā C-344/04 *International Air Transport Association* u.c., Krājums, I-403. lpp., 28. punkts). Tai it īpaši ir tiesības uzskatīt, ka nav šaubu par apstrīdētā Kopienu tiesību akta spēkā esamību, kā arī, ka nav iemesla par to uzdot jautājumu Tiesai. Ir arī atzīts, ka attiecīgā tiesa var izvērtēt jautājumu par Kopienu tiesību akta spēkā esamību un tad, ja spēkā neesamības pamatus, ko lietas dalībnieki tajā izvirzījuši, tā uzskata par nepamatotiem, tā var tos noraidīt, secinot, ka akts ir pilnībā spēkā esošs. Šādi rīkojoties, tā neapstrīd Kopienu tiesību akta pastāvēšanu (Tiesas 1987. gada 22. oktobra spriedums lietā 314/85 *Foto-Frost*, *Recueil*, 4199. lpp., 14. punkts).

38 Īstenojot tām šajā jomā piešķirto ekskluzīvo kompetenci, izskatāmajā lietā Austrijas tiesas uzskatīja, ka prasītāju izvirzītie pamati, apstrīdot Pirmās un Ceturtās sabiedrību direktīvas spēkā esamību, nav pietiekams pamats, lai lūgtu Tiesai sniegt prejudiciālu nolēmumu par minēto direktīvu apstrīdētajām tiesību normām.

39 Pirmās instances tiesai prasības par zaudējumu atlīdzību ietvaros nav jāizvērtē šī lēmuma atbilstība. Šīs prasības pieņemamība sniegtu otru iespēju prasītājiem apiet kā valsts tiesu, kuras vienīgās bija kompetentas to darīt, izteikto noraidījumu to lūgumam atcelt valsts iestāžu lēmumus par naudas sodiem, kā arī to pašu tiesu atteikumu vērsties ar šo lietu Tiesā — tādējādi apdraudot prejudiciālās tiesvedības pamatā esošo tiesu sadarbības principu. Šajā sakarā ir jāatgādina, ka prasītāji paši savos rakstveida apsvērumos un tiesas sēdē norādīja, ka tie savu prasību uzskata par vienīgo to rīcībā vēl esošo līdzekli vērsties tieši Kopienu tiesā, lai tā sniegtu savu vērtējumu par apstrīdēto tiesību normu spēkā esamību, kas savukārt ir novirzīšanās pat no prasības par zaudējumu atlīdzību priekšmeta.

40 It īpaši Pirmās instances tiesa atgādina, ka Austrijas tiesas ir pamatoti uzskatījušas, ka Pirmās un Ceturtās sabiedrību direktīvas spēkā esamība šaubas nerada.

41 Faktiski ir jāatgādina, ka prasītāju argumentācija ir balstīta, pirmkārt, uz apgalvoto komercnoslēpuma aizsardzības, brīvas konkurences un samērīguma principu pārkāpumu, kā arī īpašuma tiesību un "privātās autonomijas" principa, kas no tā secināms, pārkāpumu un Pirmās instances tiesa tiesas sēdē ir ņēmusi vērā, ka iebildumi saistībā ar vienlīdzīgas attieksmes principa, brīvības veikt uzņēmējdarbību

un brīvības veikt saimniecisku darbību principa pārkāpumu ir atsaukti. Otrkārt, prasītāji atsaucas uz personas datu aizsardzības un fiskālā noslēpuma principa pārkāpumu. Treškārt, tie apgalvo, ka ar apstrīdētajām tiesību normām tiek pārkāptas tiesības neliecināt pret sevi pašu. Ceturtkārt, un kā pēdējo argumentu tie izvirza to, ka apstrīdētajām tiesību normām trūkst juridiskā pamata un ka ir pārkāpts EKL 44. panta 1. punkta g) apakšpunkts.

42 Pirmkārt, attiecībā uz iebildumiem, kas saistīti ar komercnoslēpuma aizsardzības, brīvas konkurences un samērīguma principu, kā arī ar īpašuma tiesību pārkāpumu, pietiek atgādināt, ka *Springer* rīkojumā Tiesai bija iespēja paust savu viedokli pēc būtības attiecībā uz Padomes 1990. gada 8. novembra Direktīvas 90/605/EEK, ar ko attiecībā uz darbības jomu groza Direktīvu 78/660/EEK par gada pārskatiem un Direktīvu 83/349/EEK par konsolidētajiem pārskatiem (OV L 317, 60. lpp.) spēkā esamību, skatot to kopā ar Ceturtās sabiedrību direktīvas 47. pantu, kurā uz Direktīvu 90/605 tiek attiecībā uz pilnsabiedrībām un vienkāršām komandītsabiedrībām attiecināts no Ceturtās sabiedrību direktīvas izrietošais publicēšanas pienākums. Argumentācija, ko Tiesa šajā kontekstā attīstīja, pēc būtības bija domāta piemērot kapitālsabiedrību situācijai un kā arī pašreizējiem prasītāju izvirzītajiem iebildumiem, kā to arī norāda Padome.

43 Pastāvot šādiem apstākļiem, pat, ja tiktu pieņemts, ka attiecīgajiem pienākumiem publicēšanas jomā pamata prāvā ir pietiekami tieša un nozīmīga ietekme uz prasītāju norādītajām tiesībām, ierobežojumi, ko tie uzliek, it īpaši ierobežojums uzņēmuma tiesībām paturēt neizpaust noteiktus potenciāli sensitīvus datus, jebkurā gadījumā, šķiet, skaidri pamatoti. Faktiski, pirmkārt, Pirmajā un Ceturtajā sabiedrību direktīvā ietvertajiem pasākumiem ir divkāršs vispārējo saimniecisko interešu mērķis, kas nostiprināts EKL 44. panta 2. punkta g) apakšpunktā, proti, no vienas puses, trešo personu aizsardzība pret finansiālajiem riskiem, ko ietver sabiedrības, kas kā garantijas trešām personām piedāvā tikai savus neto aktīvus, un vienādu tiesisko prasību minimuma noteikšana Kopienā attiecībā uz finanšu informācijas apjomu, kāds savstarpēji konkurējošiem uzņēmumiem būtu jāsniedz sabiedrībai. Otrkārt, šo

noteikumu uzlikto pienākumu publicēšanas jomā nodarītais iespējamais kaitējums turklāt šķiet esam ierobežota rakstura, šķiet apšaubāmi, ka šie noteikumi varētu mainīt attiecīgo sabiedrību konkurences stāvokli. Visbeidzot, šo vērtējumu apstiprina arī paši Ceturtās sabiedrību direktīvas noteikumi, it īpaši tās 11., 27. un 44.–47. pants, kuros paredzēta iespēja ierobežot informāciju, kam jāparādās sabiedrību, kas nepārsniedz noteiktu skaitļos izteiktu kritēriju ietvarus, gada pārskatos un gada ziņojumā, kā arī šādu sabiedrību pārskatu pieejamību atklātībai, turklāt šīs direktīvas 45. panta mērķis ir izvairīties no tā, ka noteiktas informācijas publicēšana varētu nodarīt ievērojamu kaitējumu attiecīgajiem uzņēmumiem. Tāpat saskaņā ar tās 46. pantu datus, kuriem jābūt obligāti iekļautiem gada ziņojumā, var sniegt vispārīgā formā (šajā sakarā skat. *Springer* rīkojuma 49.–55. punktu).

44 No tā izriet, ka, pieņemot pat, ka varētu uzskatīt, ka apstrīdētās tiesību normas zināmā mērā varētu apdraudēt komercnoslēpuma aizsardzību, brīvas konkurences principu un tiesības uz īpašumu, tad pienākumi, kuri ar tām tiek uzlikti attiecīgajām sabiedrībām, nav nesamērojama un neatspēkojama iejaukšanās kā apdraudējums šo tiesību būtībai un tādēļ nav uzskatāmi par nesamērīgiem attiecībā uz EKL 44. panta 2. punkta g) apakšpunktā minēto vispārīgo interešu mērķi. Tas pats ir attiecināms uz apgalvoto personas datu aizsardzības pārkāpumu, kas ietver fiskālo noslēpumu, pat nešauboties par pamattiesību pastāvēšanu saistībā ar juridisko personu datu aizsardzību.

45 Ciktāl prasītāji atsaucas, otrkārt, uz to personas datu aizsardzību, kas saistīti ar viņu pašu ienākumiem, ir jāatzīst, ka, ja saskaņā ar Pirmo un Ceturto sabiedrību direktīvu peļņas un zaudējumu aprēķina datiem, kuri ir obligāti jānodod atklātībai, ir jāatsaucas uz personāla izmaksām [it īpaši algām un izmaksām, sociālā nodrošinājuma izmaksām saskaņā ar Ceturtās sabiedrību direktīvas 23. panta 6. punkta a) un

b) apakšpunktu un 24. panta 3. punkta a) un b) apakšpunktu], kā arī uz pārvaldes, vadības un uzraudzības struktūru darbiniekiem piešķirto atalgojumu par attiecīgu pienākumu veikšanu [Ceturtās sabiedrību direktīvas 43. panta 1. punkta 12) apakšpunkts], tad minētās direktīvas nekādā veidā nenosaka pienākumu identificēt personas, kas šos ienākumus ir saņēmušas un principā nepadara šīs personas identificējamas. It īpaši ir jāuzsver, ka minētajā 43. panta 1. punkta 12) apakšpunktā ir skaidri paredzēts, ka minētais atalgojums ir jānorāda kā kopējā summa katrai kategorijai. Prasītāji šim apstāklim tiesas sēdē piekrita, bet izvirzīja argumentu, ka, pirmkārt, viņu gadījumā attiecīgo sabiedrību valdē ietilpst tikai viens cilvēks, proti, Dancers, un, otrkārt, ka šīm sabiedrībām ir tikai divi direktori, proti, Dancers un Dancere. Ņemot vērā, ka *Firmenbuch* (Sabiedrību reģistrs, kuru veido Austrijas atbildīgās tiesu iestādes) ir minēta sabiedrības biedru un direktoru identitāte, prasītāju ienākumi ir netieši identificējami.

46 Pieņemot, ka šādi apstākļi tika konstatēti, pietiek atsaukties uz to, ka Ceturtās sabiedrību direktīvas 43. panta 1. punkta 12) apakšpunkts kā tāds nav pamats prasītāju atalgojuma izpaušanai un tādējādi arī apgalvoto pamattiesību pārkāpums, bet gan tas, ka, pirmkārt, sabiedrību biedru un direktoru identitātes tiek publiskotas *Firmenbuch* un, otrkārt, Dancers ir vienīgais attiecīgo sabiedrību valdes loceklis, un Dancers un Dancere ir to vienīgie direktori. Arī šo dažādo, ar apstrīdēto tiesību normu prasībām nesaistīto, faktoru kombinācijas dēļ varētu notikt prasītāju atalgojumu izpaušana. No tā izriet, ka iespējamais zaudējums, ko prasītāji varētu ciest no apstrīdētajās tiesību normās ietvertās prasības nodot atklātībai, nav tieši saistāms ar minētajām tiesību normām.

47 Treškārt, attiecībā uz replikā apgalvoto iespējamo tiesību neliecināt pret sevi pašu pārkāpumu, kas paredzēts 6. panta 1. punktā Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijā (ECTK), kas parakstīta 1950. gada 4. novembrī Romā, nav

nemaz jāapspriež jautājums par to, vai šī argumentācija ir pieņemama, jo tā norāda tiešu saikni ar vienu no prasībā ietvertajiem iebildumiem; pietiek vien atgādināt, ka, tikai pieņemot, ka šāds princips pastāv attiecībā uz juridiskām personām, tā piemērošanai ir nepieciešams, lai būtu celta krimināllapsūdzība plašā izpratnē, kas saskaņā ar Eiropas Cilvēktiesību tiesas noteikto ir kompetentas iestādes oficiāls paziņojums par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, kaut gan atsevišķos gadījumos tā var pieņemt citus pasākumus, kas ietver šādu pārmetumu un arī sekas attiecībā uz apsūdzētā situāciju (ECT 1984. gada 21. februāra spriedums lietā *Oztürk*/Vācija, Sērija A Nr. 73, 55. punkts).

48 Tiesa, jāatzīst, ka attiecīgajām sabiedrībām ar apstrīdētajām tiesību normām uzliktais pienākums vispārīgā veidā nodot atklātībai savus gada pārskatus nekādi neveido apsūdzību pret prasītājiem un pats par sevi nav nekāds pārmetums. Šajos apstākļos prasītāji nevar pamatot to kvalificēšanu par apsūdzētajiem vai aizdomās turētajiem atbilstoši iepriekš minētajai judikatūrai. No tā izriet, ka tie nevar atsaukties uz tiesībām neliecināt pret sevi pašu.

49 Visbeidzot, ceturtkārt, attiecībā uz to, ka apstrīdētajām tiesību normām nav juridiskā pamata, un EKL 44. panta 2. punkta g) apakšpunkta pārkāpumu, pat pieņemot, ka šiem iebildumiem būtu kāda saikne ar kādu tiesību normu, ar kuru indivīdiem tiek piešķirtas tiesības, ir jāatzīst, ka tie atsaucas uz kļūdainu pieņēmumu [premisu], saskaņā ar ko koordinējoša direktīva nevar radīt jaunas normas, kuras iepriekš dalībvalstu tiesību sistēmās nav pastāvējušas. Faktiski tiesību aktu koordinācijas mērķis — attiecībā uz direktīvām, kas pamatotas ar EKL 44. pantu, — ir novērst šķēršļus brīvībai veikt uzņēmējdarbību, kas panākams, padarot viendabīgus dažādu dalībvalstu tiesiskos regulējumus, ar ko tā tiek ieviesta Kopienā, un it īpaši saistībā ar EKL 44. panta 2. punkta g) apakšpunktā noteikto mērķi vienādu tiesisko prasību

minimuma noteikšanai attiecībā uz finanšu informācijas apjomu, kāds savstarpēji konkurējošiem uzņēmumiem būtu jāsniedz sabiedrībai. Šā mērķa izpildei dalībvalstīm būtu kā jāatceļ atsevišķas valsts tiesību normas, tā arī jāpieņem jaunas atbilstoši minētajā direktīvā paredzētajiem mērķiem, lai nodibinātu vienādas likumdošanas un administratīvās prasības visā Kopienas teritorijā.

50 Saistībā ar prasītāju argumentu par to, ka tikai ar regulu, atšķirībā no direktīvas, Kopiena var ieviest tādas tiesību normas, kas iepriekš dalībvalstu tiesību sistēmās nav pastāvējušas, ir jāatzīst, ka runa ir par vienkāršu apgalvojumu, kuram nav nekāda juridiska pamatojuma. Faktiski, saskaņā ar EKL 249. panta otro un trešo daļu atšķirība starp regulu un direktīvu ir tā, ka pirmā ir obligāta visos tās aspektos un tieši piemērojama visās dalībvalstīs, kamēr otrā visos tās aspektos ir saistoša visām dalībvalstīm attiecībā uz sasniedzamo rezultātu, bet [tā sasniegšanas] veidu un līdzekļus atstājot valsts kompetento iestāžu ziņā. Prasītāju izvirzītā atšķirība saistībā ar to, vai iepriekš valsts tiesībās konkrētās normas ir vai nav pastāvējušas, tādējādi ir pilnīgi neatbilstīga.

51 No iepriekš minēto apsvērumu kopuma tādējādi izriet, ka ar prasītāju iebildumiem nekādi nevar radīt šaubas par apstrīdēto tiesību normu tiesiskumu un ka Austrijas tiesas ir pareizi atzinušas, ka ar minēto normu apstrīdēšanu šajās tiesās vien nepietiek, lai lūgtu Tiesai atbildēt uz prejudiciālu jautājumu.

52 Katrā gadījumā ir jāatzīst, ka iepriekš 41.–50. punktā uzskaitīto iemeslu dēļ šī prasība par zaudējumu atlīdzību ir jānoraida kā nepamatota. Tā kā prasītāji nav varējuši pierādīt apstrīdēto tiesību normu prettiesiskumu, tad to, ka Padome šīs normas ir pieņēmusi, nevar uzskatīt par vainojamu darbību, par kuru Kopienai iestājas atbildība. Vēl jo vairāk šis ir gadījums — kā Tiesa un Pirmās instances tiesa atzīst jomā par Kopienas atbildību saistībā ar tiesību aktiem, kuros ietvertas ekonomikas politikas izvēles iespējas, kuru izstrādei Kopienu iestādēm ir liela diskrecionārā vara (iepriekš 27. punktā minētais spriedums lietā *Zuckerfabrik Schöppenstedt*/Padome, 11. punkts; Pirmās instances tiesas 1995. gada 13. decembra spriedums apvienotajās lietās T-481/93 un T-484/93 *Exporteurs in Levende Varkens* u.c./Komisija, *Recueil*, II-2941. lpp., 81. punkts; 1997. gada 15. aprīļa spriedums lietā T-390/94 *Schröder* u.c./Komisija, *Recueil*, II-501. lpp., 62. un 63. punkts, un 2002. gada 20. februāra spriedums lietā T-170/00 *Förde-Rederei*/Padome un Komisija, *Recueil*, II-515. lpp., 46. punkts), — kad ar koordinējošas direktīvas prettiesiskumu vien nepietiek, lai Kopienai rastos ārpuslīgumiska atbildība, jo šāda atbildība var rasties tikai gadījumā, ja ir noticis acīmredzams tādas tiesību normas pārkāpums, ar kuru indivīdiem tiek piešķirtas tiesības (šajā sakarā skat. Tiesas 1991. gada 18. aprīļa spriedumu lietā C-63/89 *Assurances du crèdit*/Padome un Komisija, *Recueil*, I-1799. lpp., 12. punkts, un 2000. gada 4. jūlija spriedumu lietā C-352/98 P *Bergaderm* un *Goupil*/Komisija, *Recueil*, I-5291. lpp., 42. punkts).

53 No visa iepriekš minētā izriet, ka prasība ir jānoraida kā nepieņemama un katrā gadījumā kā nepamatota un nav jāapmierina prasītāju lūgums noteikt ekspertīzi.

Par tiesāšanās izdevumiem

54 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā prasītājiem spriedums ir nelabvēlīgs, tiem jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus saskaņā ar Padomes prasījumiem.

Ar šādu pamatojumu

PIRMĀS INSTANCES TIESA

nospriež:

1) prasību noraidīt;

2) piespriest prasītājiem segt pašiem savus, kā arī atlīdzināt Padomes tiesāšanās izdevumus.

Jaeger Tiili Czúcz

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2006. gada 21. jūnijā.

Sekretārs

E. Coulon

Priekšsēdētājs

M. Jaeger